

James Hillman (1926-2011), en de *Archetypal Psychology*

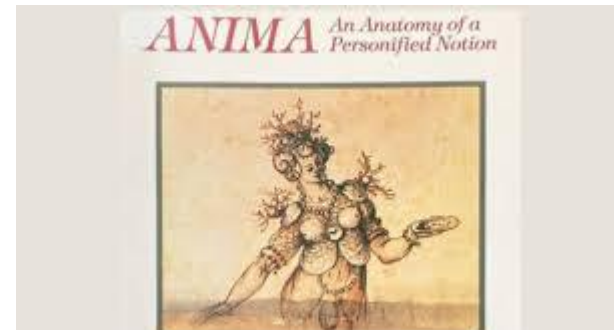
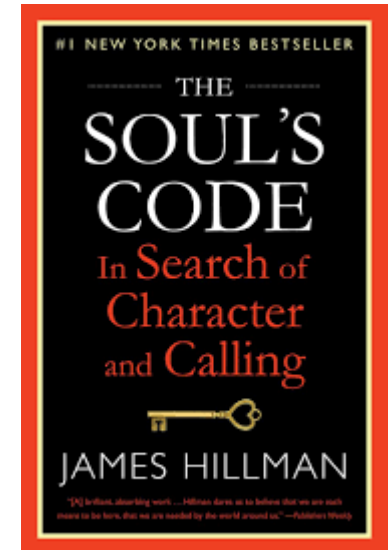
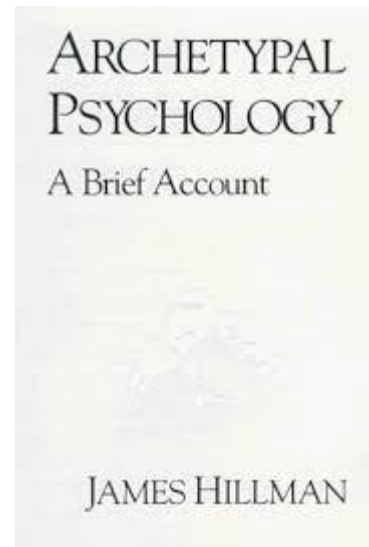
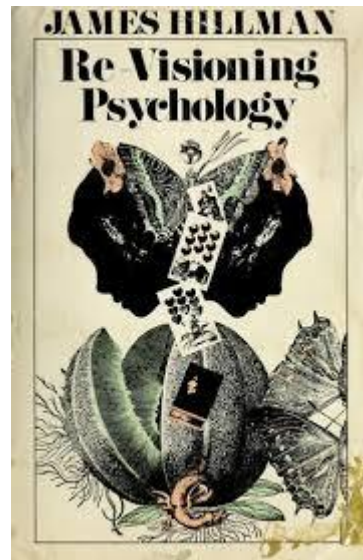
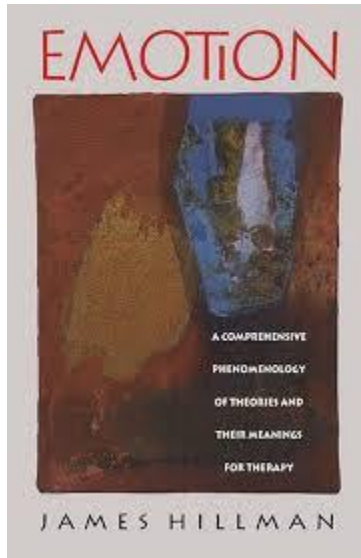
Eranos-conferenties

Henry Corbin

BELANGRIJKSTE WERKEN

ACADEMISCHE PSYCHOLOGIE

- in weerwil van uitgebreide instrumentarium en precieze methodologie → ideeënarmoede!
- teveel oplossingsgericht en te weinig gericht op zin en betekenis van ideeën en beelden
- verschrompeld tot ik-psychologie

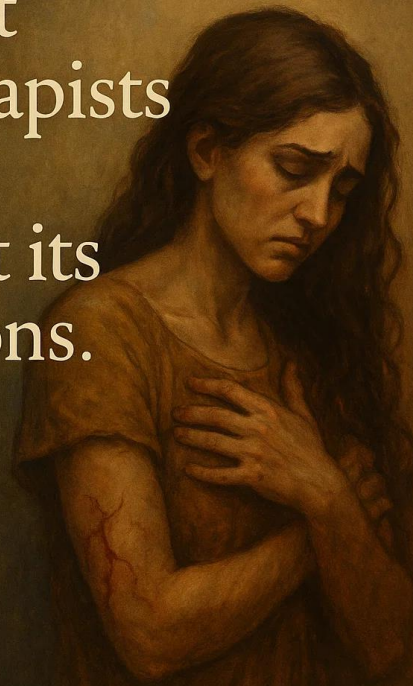
ARCHETYPISCHE PSYCHOLOGIE

- **polytheïstische** (multiperspectivische) psychologie → mythen
- gericht op ***soul making***: bewustwording van psychisch of ziel-karakter vd werkelijkheid, *re*-animeren vd werkelijkheid
- herwaardering **psychopathologie** (“The wound and the eye are one and the same.” “Pathologizing is itself a way of seeing; the eye of the complex gives the peculiar twist called “psychological insight.”)
- psychopathologie → archetypische grondslag in **mythen**
- aan sluiting bij Plato/neoplatonisme, Italiaanse renaissance (Ficino), Giambattista Vico

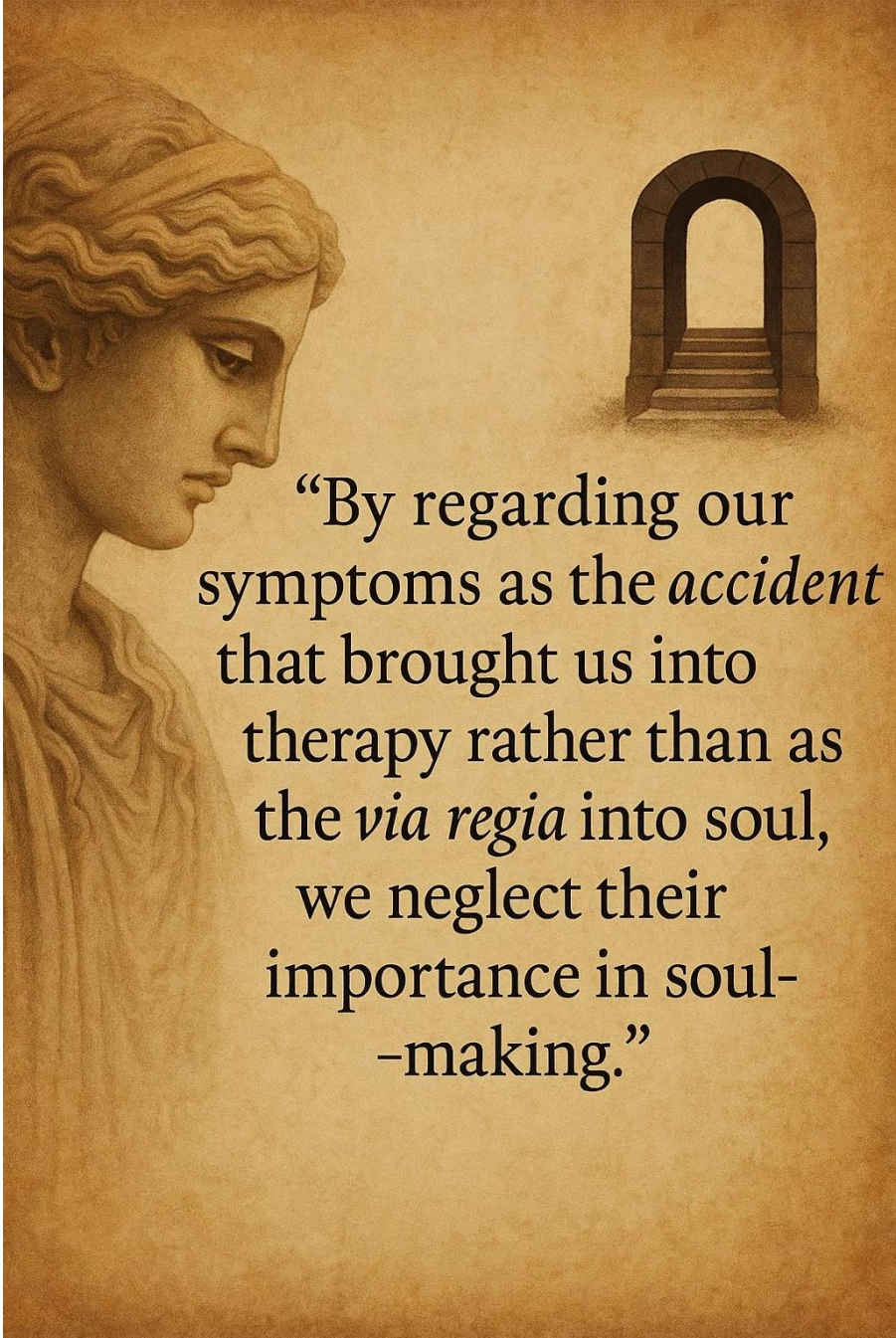
**SYMPTOMS,
NOT THERAPISTS,
LED THIS CENTURY
TO SOUL.**

JAMES HILLMAN

The soul
can exist
without
its therapists
but not
without its
afflictions.

James Hillman

“By regarding our symptoms as the *accident* that brought us into therapy rather than as the *via regia* into soul, we neglect their importance in soul-making.”

Wat 'is' de ziel?

- beeldconstellatie
- beeldenproducent

Heraclitus

“De grenzen van de ziel zal je nooit bereiken, ook al bega je ieder pad: zo onuitputtelijk is wat zij te verklaren heeft.”

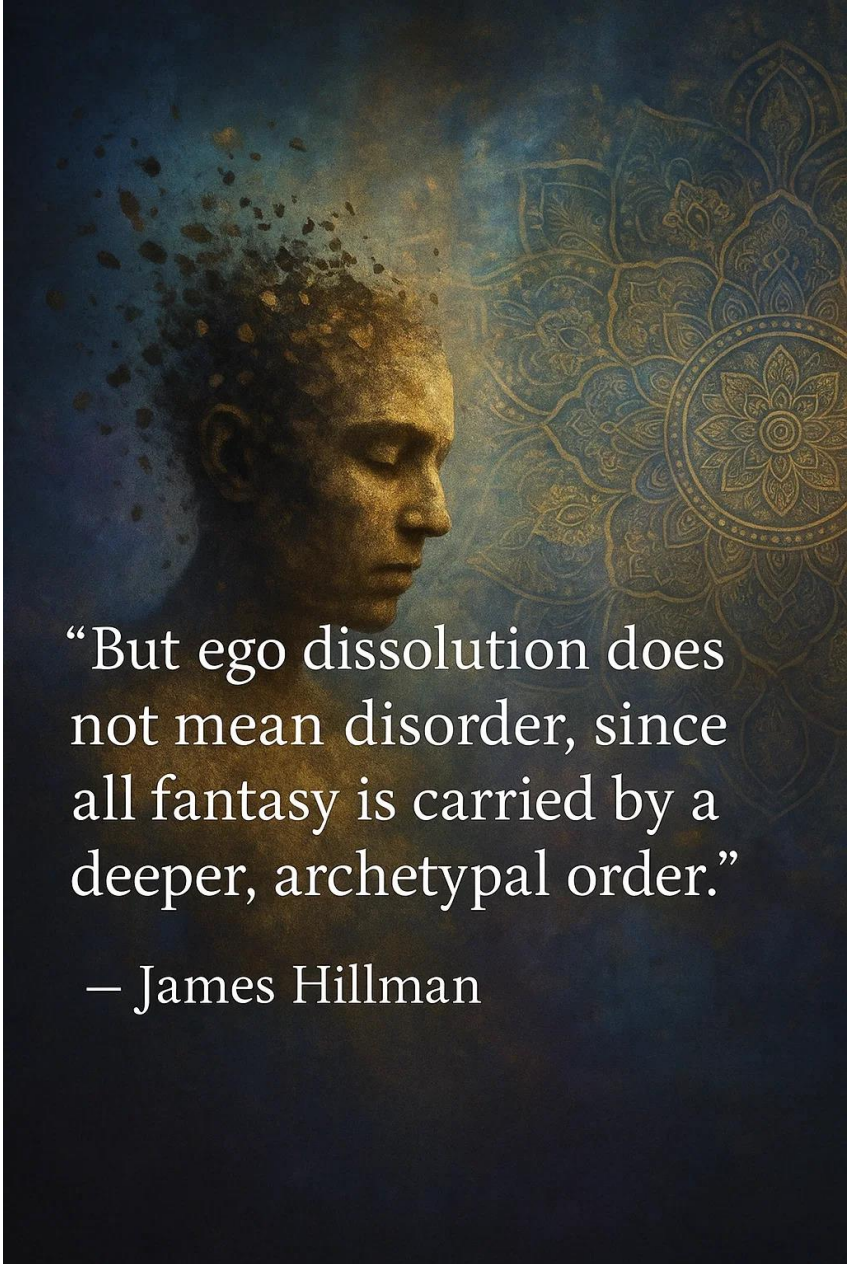

Aspecten vd ziel

- diepteaspect gebeurtenissen (→ *ervaringen*)
- beslissende factor wegens bijzondere verhouding tot dood
- *verbeeldende vermogen* in ons denken → herkent in alle dingen oorspronkelijke *symbolische/metaforische* karakter
- is niet zonder pathologisering (→ *ervaring archetypen*)
- transpersoonlijk/bovenindividueel

ARCHETYPEN

- oerbeelden, fundamentele patronen psychisch functioneren; *axiomatisch*
- kunnen emotioneel beslag leggen op onze geest
- wezen van mythische goden, heroën en demonen

“But ego dissolution does not mean disorder, since all fantasy is carried by a deeper, archetypal order.”

— James Hillman

**“We are driven,
therefore, to learn
some thing from
psychopathology.
Taking imagina persons
as serious (if not as
literalistically) as does
someone with his
delusions or hallucination.**

James Hillman

Uitdaging 'logisch' werkelijkheidsbeeld

- behelzen onophefbare spanningen en tegenstellingen
- cognitief onkenbaar, alleen via beelden' toegankelijk
- intra- en extra-psychisch, verbinden wereld en geest
- vorm en inhoud tegelijk

ZIEL EN PSYCHOPATHOLOGIE

Psychopathologie → “archetypische fantasie”

- Psychische aandoening → complex, waarin archetype – en daarmee een God – regeert; Goden zijn symptomen. (“each archetype has its pathological themes and [...] each pathological theme has an archetypal perspective”)
- Psychopathologie → *soul-making*, ‘spiritualiteit’.
- Mythen → patronen die psychopathologieën kunnen structureren en binden.
- Psychopathologie biedt vorm van individualiteit → verschaft gevoel uitverkiezing door complex.

ZIEL EN IDEEËNVORMING

- zonder nieuwe ideeën raakt ziel onder invloed van dwanghandelingen
- zonder vernieuwing raken ideeën verouderd, vervreemden ze vh leven of worden ze heerszuchtig
- ideologieën → denkwijzen die niet berusten op krachtige of vernieuwende ideeën, maar op gedesoriënteerde zielen

Waarachtige psychologische ideeën:

- zelfreflectief
- weerspiegelen diepste roerselen vd ziel
- speculatief → zetten aan tot voortgaand denken
- transformeren gebeurtenissen tot ervaringen, maken ze transparant en doorzichtig

“When we lose sight of these archetypal figures we become, in a sense, psychologically insane: that is, by not “keeping in mind” the metaphorical roots we go “out of our minds”.

Implicaties voor psychologie

“We cannot recover soul from its alienation in professional therapy until we have a vision of pathologizing which does not require professional treatment in the first place.”

“We cannot recover soul from its alienation in professional therapy until we have a vision of pathologizing which does not require professional treatment in the first place.”

“Serving soul implies
letting it rule; it leads,
we follow.”

IMPLICATIES VOOR PSYCHOLOGIE (1)

- psychologie dient steeds te beginnen bij **verbeeldingsprocessen** in menselijke geest, bij zijn poëtische grondslag

IMPLICATIES VOOR PSYCHOLOGIE (2)

- *alle* psychologie is eigenlijk *dieptepsychologie*

IMPLICATIES VOOR PSYCHOLOGIE (3)

- therapie/analyse is proces dat, met interrupties, altijd al plaatsvindt → **pogingen onze eigen complexiteiten te doorgronden en onszelf te helen**

IMPLICATIES VOOR PSYCHOLOGIE (4)

- wezen vd psychopathologie is: *vooral* nog niet doorgronde inwerking van beelden

IMPLICATIES VOOR PSYCHOLOGIE (5)

- ziel is transpersoonlijk → noch ziel zelf noch psychologische aandoeningen en emoties zijn eigendom → behoren toe aan archetypen

TAAK PSYCHOLOGIE

- **volgen** geest in zijn beelden- en verbeeldingsstroom
- **onderscheiden** van beeldconfiguraties en manier waarop die fungeren
- **ernstig nemen** van deze beeldconfiguraties als 'personen' met eigen stem

“Hence the task of depth psychology now is the careful exploration of the parts into which we fall, releasing the Gods in the complexes, bringing home the realization that all our knowing is in part only, because we know only through the archetypal parts playing in us, now in this complex and myth, now in that; our life a dream, our complexes *daimones*.”

- **demoraliseren** vd psyche → haar processen zijn transpersoonlijk, *divine influxes*, “effects of Gods who structure our consciousness according to definite principles”

*“Rather than looking at myths morally,
archetypal psychology looks at moralities
mythically.”*